

UGSAN-SN101

B.A./B.Com.(Genl.)/B.Com.(CAS)/B.B.A./B.Sc./B.C.A.
DEGREE EXAMINATION, DECEMBER - 2023

(Semester - I) (CBCS Pattern) (Regular)

MODERN INDIAN LANGUAGE

SANSKRIT

Poetry, Prose and Grammar

(w.e.f. 2020-21 Admitted Batch)

(w.e.f. 2021-22 Admitted Batch Students must answer the
questions in English Medium only)

Time : 3 Hours.

Max. Marks : 75

सूचना : द्वितीय, तृतीय, चतुर्थ, पञ्चम, दशम प्रश्नाः अवश्यं संस्कृतभाषायामेव समाधेयाः ।

Q.No. 2, 3, 4, 5 and 10 should be answered in sanskrit only

प्रथमो भाग :

I. द्वौ श्लोकौ पूरयित्वा भावं च लिखत : [2 × 3 = 6]

अ) अद्यार्य दिशोदश

आ) सत्यमेवेश्वरो पदम्

इ) सार्थः मरिष्यतः

ई) तपः निवर्तनम्

II. द्वयोः सम्पूर्णं शब्दरूपाणि लिखत : [2 × 3 = 6]

अ) गो

आ) धातृ

इ) भानु

ई) देव

S-1902

[1]

[P.T.O.]

UGSAN-SN101

III. द्वयोः धात्वोः निर्दिष्ट लकारे सर्वाणि रूपाणि लिखत : [2 × 2½ = 5]

अ) भवेत्	आ) पश्यति
इ) गच्छति	ई) लभते

IV. चतुर्णां नामनिर्देश पूर्वकं सन्धि विभजत : [4 × 1 = 4]

अ) साधूचुः	आ) पावकः
इ) महोत्सवः	ई) इत्यत्र
उ) तच्च	ऊ) रामष्णः
ऋ) पन्नगः	ॠ) तथैव

V. चतुर्णां नामनिर्देश पूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत : [4 × 1 = 4]

अ) अर्धपिप्पली	आ) मासपूर्वः
इ) सिंहभयम्	ई) अक्षशौण्डः
उ) राजपुरुषः	ऊ) वृश्चिकभीः
ऋ) रक्तलता	ॠ) गोपालबालः

द्वितीयो भागः

VI. द्वयोः आन्ध्रभाषायां आंग्लभाषायां वा अनुवदत । [2 × 3 = 6]

- अ) त्रिभिवर्षे - स्त्रिभिर्मासेः स्त्रिभिः पक्षैस्त्रिभिर्दिनैः ।
अत्युत्कटैः पापपुण्यैः इहैव फलमश्नुते ॥
- आ) परोक्षे कार्यहन्तारं प्रत्यक्षे प्रियवादिनम् ।
वर्जयेत्ता दृशं मित्रं विषकुम्भं पयोमुखम् ॥
- इ) जायन्ते च प्रियन्ते च मद्विधः क्षुद्रजन्तवः ।
अनेन सदृशो लोके न भूतो न भविष्यति ॥
- ई) धनानि जीवितञ्चैव परार्थे प्राज्ञ उत्सृजेत् ।
तन्निमित्तो वरं त्यागो, विनाशे नियते सति ॥

S-1902

[2]

UGSAN-SN101

VII. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत ।

[1 × 8 = 8]

अ) आर्य पादुकाभिषेक पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत ।

अथवा

आ) यक्षप्रश्नेषु विवृतान् धर्मविशेषान् संग्रहेण लिखत ।

VIII. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

[1 × 8 = 8]

अ) मेवाडराज्य स्थापनम् वर्णयत

अथवा

आ) विवेकानन्द सूक्तयः पाठ्यभाग सारांशं लिखत ।

IX. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं लिखत ।

[1 × 8 = 8]

अ) अत्युत्कटैः पापपुण्यैः इहैव फलमश्नुते पाठ्यभाग सारांशं लिखत ।

अथवा

आ) वीरवर : कथं स्वामिभक्तिं प्रदर्शितवान्?

X. चतुर्णां लघुसमाधानानि लिखत ।

[4 × 2 = 8]

अ) किंज्ञानं प्रोच्यते राजन्? कः रामश्च प्रकीर्तितः?

आ) किंस्वत् गुरुतरं भूमे? किंस्वदुच्चतरं च खात्?

इ) श्रीरामः भरतं वीक्ष्य किमकरोत्?

S-1902

[3]

[P.T.O.]

UGSAN-SN101

- ई) अपूर्ण मनोरथः भरतः किमकरोत् ?
- उ) वीरवरस्य पुत्रः कः ?
- ऊ) वीरवरस्य वर्तनं कियत् ?
- ऋ) राजा वीरवराय किं ददौ ?
- ऌ) वीरवरः कस्य राज्ये आसीत् ?

XI. चतुर्णां ससन्दर्भं व्याख्यात ।

[4 × 3 = 12]

- अ) एतेहि सर्वलोकस्य योगक्षेमं विधास्यतः
- आ) बुद्धिमान वृद्धसेवया
- इ) द्वौ बाहू तृतीयश्च खङ्गः
- ई) लोभं हित्वा सुखी भवेत् ।
- उ) सत्यलोकः प्रतिष्ठितः
- ऊ) न हि त्वं जीवतस्तस्य वनमागन्तु मर्हसि ।
- ऋ) असनो हृदयं नास्ति नदीवेगेन वर्धते
- ऌ) सत्यमूलानि सर्वाणि सत्यान्नास्ति परं पदम्
